

4. kateheza: Izak in Rebeka

V zgodbi o Izaku in Rebeki nas preseneti zelo obširna in natančna pripoved iskanja Izakove neveste. Abraham svojemu služabniku naroči, naj najde nevesto za sina Izaka v njegovi rodni deželi znotraj njegovega sorodstva. Služabnik se odpravi na pot. Po molitvi in znamenju na samem kraju prepozna, da je Bog Izaku namenil Rebeko. Pripelje jo k Izaku in ta se 'z njo potolaži po materini smrti'. To je mogoče razumeti tudi tako, da je v njej iskal svojo drugo mamo. Če je Rebeka zmogla zapustiti očeta in mater ter odšla iz svoje dežele, pa Izak ni prav zares naredil tega koraka, kot tudi vidimo v nadaljevanju njune zgodbe. Ni videti, da bi se povsem od-ločil zanjo, kar mu je Rebeka zamerila.

Izak in Rebeka sprva nista mogla imeti otrok, vse dokler Izak ni v molitvi izrecno prosil Boga in ga je ta uslišal. Rebeka je spočela in rodila dvojčka. Ezav in Jakob sta si bila zelo različna, nekompatibilna in tekmovalna. Izak je imel raje prvorojenca in lovca Ezava, Rebeka pa Jakoba, ki se je zadrževal doma. Zelo očitno je bilo med Izakom in Rebeko precej napetosti, zamer, neizrečenih stvari in nesoglasij, ki sta jih preigravala na ramenih sinov. Iz nezadovoljstva z zakonskim življenjem sta vsak enega od sinov navezala nase.

Podobno kot v zgodbi očeta Abrahama tudi zdaj nastopi lakota v kanaanski deželi. Izak hoče oditi v Egipt, kjer hrane ne manjka. Težave torej 'rešuje' na isti način kot jih je oče. V tem smislu je popolna kopija očeta, ponavlja vzorce njegovega vedenja in se ni še ničesar naučil. Nedvomno je Abraham svojemu sinu Izaku pripovedoval, skozi kakšne preizkušnje je šel in kako ga je Bog opominjal in učil. Ko se Izak znajde v podobni godlji, ne kaže, da si je kaj zapomnil.

Presenetljivo pa je, da Bog Izaku dobesedno ukaže, naj ostane v kanaanski deželi, in da torej zdrži v preizkušnji. Kmalu zatem se Izak ustraši za svoje preživetje med Kanaanci zaradi Rebekine lepote. Spet ravna enako kot njegov oče in Rebeko tujcem predstavlja kot sestro. Filistejski kralj Abimeleh je nad njegovim ravnanjem ogorčen. Izak je kljub nenaklonjenim Kanaancem kot tujec zelo obogatel in si s tem nakopal njihovo nevoščljivost.

Še preden si je Rebeka izmislila, kako bi Jakob lahko prevaral očeta Izaka in prejel njegov blagoslov prvorojenca namesto Ezava, si je Ezav med Kanaankami že našel dve ženi, ki sta Izaku in Rebeki zagrenili življenje (1 Mz 26,34-35). Zelo mogoče je, da sta se zaradi tega Izak in Rebeka celo nekoliko bolj povezala. Jakob takrat še ni bil oženjen. Vse je naredil točno tako, kot mu je naročila Rebeka, spretno prevaral

očeta Izaka, in pridobil blagoslov prvorojenca, ki je bil sicer namenjen Ezavu. S tem si je nakopal smrtno sovraštvo Ezava, ki je sklenil, da ga ubije. Moral je zbežati k Rebekinemu bratu Labanu v Mezopotamijo, dobil pa je tudi nalogo, da si tam najde nevesto.

Mnogo let kasneje sta se Jakob in Ezav spravila. Ko je Izak umrl, sta očeta skupaj pokopala. To daje slutiti, da sta se pred smrtjo spravila in pomirila tudi Izak in Rebeka.

Vprašanja za pogovor:

1. Izak se je z Rebeko tolažil po materini smrti. V njej je iskal drugo mamo in posledično Rebeka ni imela prostora kot žena. Nezavedno hočemo včasih z drugim zapolniti svojo praznino ali zadostiti neki lastni potrebi. Takrat ne vidimo drugega, temveč le svojo lakoto. Znava prepoznati take situacije?
2. Nekompatibilna dvojčka predstavljata neujemanje v zakonu. Otroci sami nimajo nikakršnih razlogov, da bi se med seboj sovražili, razen kadar preigravajo nerazrešen konflikt med zakoncema. Kako je pri nas doma? Bi se morala glede tega pogovoriti?
3. Izak se ni nič naučil iz napak svojega očeta Abrahama, ampak dobesedno ponavlja iste napake. Kljub temu je odprt za Božjo vzgojo in upošteva Božji poduk. Včasih ponavljamo večje ali manjše napake svojih staršev. Katere take vzorce sem prevzel(a) po starših, pa bi jih rad presegel(a)? Sem odprt(a) za Božji poduk?